

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 16.Gf.40.166/2024/12-II.

A felperes:

felperes

(cím2)

A felperes képviselője:

RSM Szűcs&Partnerei Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bagi Éva ügyvéd)

(cím1)

Az alperes:

alperes

(cím4)

Az alperes képviselője:

Budapesti 71. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Gergely Tamás ügyvéd)

(cím3)

A per tárgya: gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 16.G.40.653/2023/34.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 (tizenöt) napon belül 202.311 (kettőszázkettőezer-háromszáztizenegy) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 3.012.829 forint és 2020. március 14-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatának megfizetésére. Előadta, hogy a társaság főkönyvi kivonatának házipénztár megjelölésű sorában összesen 3.012.829 forint pénztáregyenleg szerepelt, amely az alperes ügyvezetői tisztsége megszűnésének napján is változatlan összegben fennállt, azonban annak tényleges átadása nem történt meg a felperesi társaság dokumentumainak átadásával egyidejűleg. Álláspontja szerint az alperes mint ügyvezető köteles lett volna elszámolni a főkönyv szerint a felperes vagyonát képező házipénztárral, az azzal való elszámolás teljes hiánya az ügyvezetői kötelezettség megszegését jelenti és a kellő gondosság gyakorlásának teljes hiányát eredményezi. Az alperes az ügyvezetői tevékenysége során a számviteli politika részét képező pénzkezelési szabályzat felállításának elmulasztásával, a házipénztárral való elszámolás elmulasztásával, illetve a házipénztár összegének át nem adásával kárt okozott, amelyet köteles megtéríteni. Keresetében az érvényesített jog körében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:24. § (1) bekezdését, 6:137. §-át, 6:142. §-át, 6:143. § (2) bekezdését, 3:112. § (2) bekezdését, 6:48. § (1) bekezdését, valamint a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) 14. § (5) bekezdés d) pontját jelölte meg.

[2] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy köteles lett volna elszámolni a házipénztárral és ennek elmaradása okán a felperest kár érte. Hivatkozott arra, hogy a felperes és a vevője, a kft2 tudott arról, hogy nem rendelkezik a házipénztár

összegével, mert azt ő sem kapta meg a korábbi képviselőtől, figyelemmel arra is, hogy az átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján a pénzügyi átvilágítást végző gazdasági társaság átvette a 2015-2019. évek alatt keletkezett számlákat, és megkapta a 2019. évi főkönyvi kivonatot, amely tartalmazta a házipénztár egyenlegét. A pénzeszköz átadásának nem is kellett megtörténnie, mivel az üzletrész adásvételi szerződést kötő felek szerződéses akarata erre nem terjedt ki. Álláspontja szerint a házipénztár átadásának elmaradása okán a felperest ezért sem érte kár, mert a felperes a házipénztár hiányként kezelendő összegét függő követelésként tartja nyilván. Vitatta a károkozó magatartás és a kár közötti okozati összefüggés fennállását. Kimentése körében hivatkozott a felróhatóság hiányára és állította, hogy fennállnak a felelősség alóli kimentés konjunktív feltételei. Kifejtette, hogy a kár az ellenőrzési körén kívül eső körülmény miatt következett be, továbbá, hogy a vevő végezte az alperes helyett a felperes pénzügyi ellenőrzését, ezért a szerződésszegés az alperes részéről nem volt előre látható, mivel a vevő cégértékelési szempontjait túlmutatnak az alperes érdekkörén, azokat neki nem kellett ismernie, ezért az sem volt elvárható a részéről, hogy az ebből fakadó következményeket és körülményeket elkerülje vagy az ebből keletkező kárt elhárítsa.

[3] Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 3.012.829 forintot és ennek 2020. március 14-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 363.650 forint perköltséget.

[4] Határozatának tényállásában megállapította, hogy a felperes gazdasági társaságot 2012. június 21-én tanú2 alapította kft1 (a továbbiakban: kft1) néven. A felperesnek tanú2 2019. szeptember 18-ig egyedüli tagja és önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője volt. Az alperes 2019. szeptember 18-tól 2020. március 13-ig a felperes önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője és egyedüli tagja volt. Az alperes a felperesben fennálló üzletrészt a 2020. március 13-án kelt üzletrész adásvételi szerződéssel átruházta a kft2ra (a továbbiakban: kft2).

[5] Az alperes a vezető tisztségviselői tevékenységét megbízás alapján látta el, a vezető tisztségviselői jogviszonya 2020. március 13-án a felperes általi visszahívással szűnt meg. Az alperes vezető tisztségviselői jogviszonyának fennállása alatt és annak megszűnésekor 3.012.829 forint pénzeszköz volt a felperes házipénztárában a 2019. évi és 2020. évi főkönyvi kivonatok szerint.

[6] A felperes 2021. május 10-én az alperes részére megküldött elektronikus levélben felszólította az alperest a házipénztárban lévő pénzeszköz átadására, azonban az alperes azt sem a vezető tisztségviselői tevékenységének megszűnésekor, sem a felszólítást követően nem adta át a felperesnek.

[7] Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolásában rögzítette, hogy a felperes az alperessel mint vezető tisztségviselővel szemben a Ptk. 3:24. § (1) bekezdésében foglalt belső

felelősségi szabály alapján a Ptk. 6:142. §-a szerinti kárfelelősség szabályai értelmében kártérítési igényt érvényesíthet.

[8] Az alperes ügyvezetői feladatainak meghatározása körében utalt a Ptk. 3:21. § (1) bekezdésében foglaltakra és rögzítette, hogy az ügyvezetési feladatokat a társaság és az alperes megbízási vagy munkavállalási szerződése tartalmazza, továbbá vannak olyan kötelezettségek, amelyeket jogszabály ír elő a vezető tisztségviselő számára. Ilyen jogszabályi kötelezettséget tartalmaz a Ptk. 6:279. §-a, amelynek értelmében a vezető a rábízott idegen vagyonnal gazdálkodik és megbízatásának megszűnésekor a rábízott vagyonnal el kell számolnia. Rögzítette, hogy az alperes nem vitatta, miszerint tevékenységét megbízás alapján látta el.

[9] Megállapította, hogy az ügyvezető az általa képviselt társaság beszámolójának aláírásával elismeri az abban foglalt számviteli adatok, így a pénzeszközök valóságának megfelelőségét és ezzel felelősséget vállal azért, hogy a kimutatott pénzeszköz a társaság rendelkezésére áll. Hangsúlyozta, hogy a forgóeszközök részét képező pénzeszköz a társaság vagyona. Az a vezető tisztségviselő, aki nem teljesíti a vagyon átadására vonatkozó kötelezettségét, mulasztásával kárt okoz a társaságnak, amelynek mértéke megegyezik az átadni elmulasztott vagyon értékével.

[10] A Számv.tv. 14. § (8) és (12) bekezdései alapján megállapította, hogy a számviteli politika elkészítéséért, módosításáért a gazdálkodó szervezet képviselőjére jogosult személy felelős. Utalt továbbá a Számv.tv. 15. § (2) és (3) bekezdésére, továbbá a 165. § (1) bekezdésére, amelyek alapján rögzítette, hogy az alperes felróhatóan járt el akkor is, amikor ügyvezetőként nem gondoskodott a Számv.tv. szerint kötelező pénzkezelési szabályzat elkészíttetéséről, továbbá az alperest mint vezető tisztségviselőt terheli a pénzkezeléssel kapcsolatos felelősség is.

[11] Az alperesnek a károsult beleegyezése, mint jogellenességet kizáró körülményre alapított anyagi jogi kifogásával kapcsolatban rámutatott a Ptk. 6:520. § a) pontjára, és rögzítette, hogy az alperes azon állítását, miszerint a felperes beleegyezett abba, hogy a házipénztárban meglevő pénzeszközzel ne számoljon el és azt ne adja át, semmivel nem bizonyította.

[12] Rámutatott arra is, hogy az ügyvezető károkozásának elbírálásánál nincs annak relevanciája, hogy a vezető tisztségviselő egyben a társaság tagja-e, mivel a felelősség a vezetői tisztséghez tartozó kötelezettségek megszegéséhez és nem a tagi mivoltához fűződik. Ebből következően nem volt jogi jelentősége annak, hogy az alperes mint korábbi tag és a kft2 milyen tartalommal kötöttek üzletrész adásvételi szerződést, és a vételár meghatározásánál milyen tényezőket vette figyelembe, továbbá annak sem, hogy az alperes a felperes részére tagi kölcsönt nyújtott.

[13] A károkozó magatartás és a kár bekövetkezte közötti okozati összefüggés vonatkozásában vizsgálta, hogy a házipénztárhiány már az alperes vezető tisztségviselői jogviszonyának létrejötte előtt fennállt-e, illetve a kár bekövetkezte az alperes magatartásával áll-e okozati összefüggésben. Ekörben tanú2 tanú vallomását a tényállás megállapításánál mellőzte, mivel az ügy eldöntése szempontjából releváns tényeket nem tudott felidézni. tanú1 tanúvallomása azonban egyértelműen alátámasztotta azt a tényt, hogy az alperes vezető tisztségviselői jogviszonyának létrejöttkor a házipénztárhiány még nem állt fenn, mivel az abban lévő 3.012.829 forint pénzeszköz a valóságban fizikálisan is megvolt a cég székhelyén lévő széfben. Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes nem bizonyította azon állítását, miszerint a 2019. és 2020. évi főkönyvi kivonatokban szereplő pénzeszköz adat nem felelt meg a valóságnak és ez a vagyonelem ténylegesen nem állt a társaság rendelkezésére, nem tartozott a felperes vagyonába.

[14] Nem tartotta relevánsnak a kft2 mint új tag megbízásából lefolytatott pénzügyi átvilágítást és annak tartalmát, mivel ez nem mentesíti az alperest a Ptk. 3:21. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi kötelezettsége alól. Összességében arra az álláspontra jutott, hogy az alperes mint vezető tisztségviselő a házipénztárban a vezető tisztségviselői jogviszonya létrejöttkor meglévő pénzeszközzel történő elszámolása iránti kötelezettségének megszegésével okozati összefüggésben a felperesnek kárt okozott.

[15] Rögzítette, hogy a kár bekövetkezett akkor, amikor az alperes a vezető tisztségviselő jogviszonyának megszűnése napján a rábízott pénzeszközt nem adta át a felperes részére, így ekörben nincs jelentősége annak, hogy a felperes e hiányt függő követelésként tartja nyilván.

[16] Az okozott kár összegszerűségét a 2019. és 2020. évi főkönyvi kivonat is alátámasztotta, továbbá a tanú vallomása is.

[17] Az alperesnek a kár mértéke körében hivatkozott előreláthatóság hiányát illetően utalt a Ptk. 6:143. § (2) bekezdésére és rögzítette, hogy az előreláthatósági korlát célja a szokatlan, rendkívüli és ezért előre nem is kalkulálható károk megtérítési kötelezettségnek kizárása. Ez azonban jelen esetben nem merül fel, mivel az alperes a vezető tisztségviselői feladatok ellátására kötött megbízási szerződés időpontjában nyilvánvalóan előre láthatta azt a kárt, amely abból eredt, hogy a felperes vagyonába tartozó pénzeszközzel a felperes felé nem számolt el, és azt nem adta át a részére.

[18] Az alperesnek a kártérítési felelősség alóli kimentés körében előadott álláspontja vonatkozásában utalt a Ptk. 6:142. §-ában foglalt konjunktív jogszabályi feltételekre. A károkozó körülménynek a szerződésszegő fél ellenőrzési körén kívül történő felmerülése körében kifejtette, hogy a kötelezett ellenőrzési körén kívül eső körülménynek tekinthető a vis maior, azonban a belső vis maior nem teszi lehetővé a felelősség alóli mentesülést. A

szerződésszegő fél a kártérítési felelősség alól csak akkor mentesülhet, ha az elháríthatatlan körülmény az ellenőrzési körén kívül esik. Nem tekintette az alperes ellenőrzési körén kívül eső körülménynek a kft2 új tag megbízásából lefolytatott pénzügyi átvilágítást. Az ellenőrzési körbe eső belső körülmény pedig az alperest nem mentesítheti a felelősség alól. Azt pedig, hogy a házipénztárhiány tanú2 vezető tisztségviselői jogviszonyának fennállása alatt keletkezett a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztották alá.

[19] Összességében megállapította, hogy a házipénztárban lévő pénzeszközzel az alperes a felperes felé nem tudott elszámolni. Az alperes a vezető tisztségviselői jogviszonya létrejöttének napján még meglévő pénzeszközt nem vitásan sem a jogviszonya megszűnésekor, sem az azt követő felperesi felszólításra nem adta át a felperesnek, ennél fogva a kártérítési felelősségét megállapította. A késedelmi kamatról a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján döntött arra is figyelemmel, hogy a késedelmi kamatfizetési kötelezettsége kezdő időpontját és annak mértékét az alperes nem vitatta.

[20] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján határozott. A felperesnek járó ügyvédi munkadíjat a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg, és rendelkezett a felperes által előlegezett eljárási díjról és az eljárási illetékről a felszámításnak megfelelően.

[21] Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását. Az ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b), c), d) pontjaiban jelölte meg, kérte továbbá az elsőfokú bíróság eljárása szabályszerűségének felülbírálatát is.

[22] Vitatta a bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tények okszerűségét, sérelmezte az általa hivatkozott egyes tények és megjelölt bizonyítékok mellőzését, és vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből vont jogi következtetések helyességét is.

[23] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget a per elbírálása során annak, hogy sem tanú2 ügyvezető, sem az alperessel mint eladóval megkötött üzletrész adásvételi szerződés kapcsán eljáró tanú1 nem adta át a házipénztár összegét az alperesnek 2019. szeptember 18-án; az üzletrész megszerzését követően a társaság részére tagi kölcsönt kellett biztosítania; továbbá az alperessel való ügyletkötést megelőzően a kft2 mint új tag megbízásából pénzügyi átvilágítást végző zrt1 átvizsgálta a felperes pénzügyi, gazdasági helyzetét, amelynek eredményeképpen került sor az alperes és a kft2 közötti üzletrész átruházási szerződés megkötésére; és annak sem, hogy a bekövetkezett kárként követelt összeget függő követelésként tartja nyilván a felperes.

[24] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részletesen feltárta, azonban a megállapított tényállásból megalapozatlan és jogszabálysértő következtetésre jutott, amikor megállapította, hogy a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése alapján a vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért felel. Arra helyesen mutatott rá a törvényszék, hogy központi kérdés a kötelezettségszegés körében, hogy mi a vezető tisztségviselő tisztsége alapján ellátandó feladat és a vezetői felelősség megállapításához az is bizonyítandó, hogy az ügyvezetési feladat fennállt és ezt az alperes megszegte. Azonban az elsőfokú bíróság levezetéséből okszerűen nem következik az, hogy az alperes a házipénztár átadásának elmaradásával alapot adott volna a Ptk. 3:24. § (1) bekezdésének alkalmazására.

[25] Álláspontja szerint a házipénztár átadási kötelezettség nem tartozik a Ptk. 3:21. § (1) bekezdése szerinti irányítási feladatok ellátása körébe. Hangsúlyozta, hogy a felperes keresete nem tartalmazta azoknak a szerződéses rendelkezéseknek a megjelölését, amelyek megszegésére alapította kártérítési igényét. A felperesnek jogilag le kellett volna vezetnie, hogy az előadott konkrét tények miért és hogyan alapozzák meg a megjelölt jogot és kérelmet. Az ítélet indokolása a [32] bekezdésben a felperes által nem hivatkozott kereseti kérelmen való túlterjeszkedéssel a Ptk. 6:279. §-ában megjelölt kötelezettség megsértésében határozta meg az alperes károkozó magatartását. Azonban az elsőfokú eljárásban nem merült fel adat arra, hogy az alperesre rábízták volna a házipénztárt, így a Ptk. 6:279. §, mint a szerződésből fakadó elszámolás szabályára való hivatkozás lényeges tényállási eleme hiányzik.

[26] tanúl tanúvallomásából is az állapítható meg, hogy az alperes nem rendelkezett a házipénztár összegével. Mivel az alperes a házipénztár összegét nem kapta meg, ezért fogalmilag kizárt, hogy annak vonatkozásában elszámolási kötelezettségét megszeghette volna.

[27] Rámutatott arra is, hogy amennyiben a felperes kártérítési igénye szerződésszegésen és a Ptk. 6:279. §-ának megsértésén alapulna, akkor a felperesnek a követelése jogalapjaként a Ptk. 6:142. §-át is meg kellett volna jelölnie. Azonban a keresetlevél ekörben semmilyen utalást nem tartalmaz az alperes szerződésszegésére, de a Ptk. 6:142. §-ára sem. Önmagában a Ptk. 3:24. § (1) bekezdésének megjelölése, amely utaló szabályként hivatkozik a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályaira, nem helyettesíti a Ptk. 6:142. §-ára történő hivatkozást a jogalap körében.

[28] A szerződésszegés megállapíthatóságának további feltétele is hiányzik a keresetlevélből, mert nem tartalmazza a felek közötti szerződés tényét, a szerződésszegéssel érintett szerződéses rendelkezést sem. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 3:24. § (1) bekezdésén alapuló kártérítési igény tényállási eleme az, hogy a vezető tisztségviselő tevékenysége során okozott kárért felel. Tekintettel arra, hogy a házipénztár átadása nem az ügyvezetői tevékenység során keletkező kötelelem, hanem kizárólag a jogviszony megszűnését követően

kerülhet rá sor, ezért fogalmilag kizárt a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése alapján az alperes kártérítési felelősségének megállapítása. E körben a BDT2013. 2897. számú eseti döntésre és a PJD2023. 6. számú eseti döntésre hivatkozott.

[29] Megítélése szerint a pénzkezelési szabályzat meglétének a jogvita elbírálása szempontjából nincs jelentősége. Így annak meglétét sem kellett volna vizsgálni, mivel nincs okozati összefüggés a felperes által állított alperesi mulasztás, azaz a házipénztár át nem adása és a pénzkezelési szabályzat megléte között. Mindebből kiindulva nem értelmezhető az ítélet azon megállapítása, hogy az alperes felróhatóan járt el akkor is, amikor ügyvezetőként nem gondoskodott a számvitelről szóló törvény szerint kötelező pénzkezelési szabályzat elkészítéséről.

[30] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azon körülményt, miszerint az új tag megbízásából az zrt1 pénzügyi átvilágítást végzett a felperesnél. A felperes vevője a kft2 bízta meg az zrt1-t mint közreműködőt a felperes teljes körű átvilágításával, amely nem vitatottan az alperesi tulajdonszerzést megelőző időre is kiterjed. Ebből következőleg a felperes vevője kétségekívül tisztában volt azzal, hogy az alperesnek nem áll rendelkezésére a házipénztár, így azt nem tudja átadni. A pénzügyi átvilágítás eredményeképpen tehát a felperes vevője nem laikus félként, hanem az üzleti életben elismert gazdasági társaságként vett részt a jogügyletben és nyilvánvalóan tisztában volt a pénzügyi átvilágítás eredményeivel, így azzal is, hogy a felperesnél nem áll rendelkezésre a házipénztár összege.

[31] A vételár meghatározásakor a felek az alperes tagi kölcsön befizetésének visszatérítéséről is rendelkeztek. A vevő a tagi kölcsön visszafizetésére tett kötelezettségvállalásával ráutaló magatartással elfogadta, hogy az alperes az általa nem kezelt házipénztár összegét nem tudja átadni a felperes új ügyvezetése részére. Rámutatott a 2020. március 13-án kelt alperesi ügyvezetést megszüntető visszahívó nyilatkozat tartalmára is, amely szintén nem tartalmaz kötelezést az alperes tekintetében a házipénztár visszaadására. Mindebből következően a Ptk. 6: 520. §-ának a) pontja szerint az alperes magatartása nem jogellenes, mert a házipénztár átadásának elmaradása a felperes tudtával és beleegyezésével történt.

[32] Hivatkozott az okozati összefüggés hiányára is, amelynek körében figyelmen kívül hagyta a bíróság, hogy tanúl tanú kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a házipénztárban lévő egyenleget nem adta át az alperes részére. A tanúvallomásból egyértelműen megállapítható, hogy az alperes nem rendelkezett a pénzeszköz fölött. Ebből okszerűen csak az a következtetés vonható le, hogy a kár bekövetkezte az alperes magatartásával nem áll okozati összefüggésben. Ekörben hangsúlyozta, hogy a házipénztár át nem adását tanú2 korábbi ügyvezető esetében is ugyanúgy kell megítélni, mint az alperes esetében. Amennyiben a házipénztár átadásának elmaradása az alperes részéről megalapozza a kártérítést, akkor a korábbi ügyvezető mulasztása azonos következtetésre kell, hogy vezessen.

[33] Hangsúlyozta azt is, hogy azon körülményből, miszerint a készpénz azért nem került átadásra, mert egy állítólagos széfben volt, alappal nem vonható le az a következtetés, hogy a pénzzel az alperes rendelkezni tudott. A széfről az alperesnek nem volt tudomása, sem hozzáférése. A releváns tény pedig az, hogy a házipénztár összegét alperes nem kapta meg.

[34] Okszerűtlenül mellőzte az elsőfokú bíróság az alperest megelőző ügyvezető tanú2 tanúvallomását, merthogy ő sem adta át a házipénztárt az alperes részére. Pedig az ő megbízatása megszűntekor a házipénztárral való elszámolás ugyanolyan kötelezettsége volt, mint az alperesnek. Sérelmezte az elsőfokú ítélet [48] és [45] bekezdésében rögzített következtetéseket, álláspontja szerint azok tévesek.

[35] Összességében hangsúlyozta, hogy tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a rábízott pénzeszközt nem adta át a felperes részére, mivel ennek előfeltétele a rábízás elmaradt. A fentiekre figyelemmel megalapozatlanul jutott a bíróság arra a következtetésre, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes mint vezető tisztségviselő jogviszonya létrejöttkor a házipénztár fellelhető volt és az alperes elmulasztotta a meglévő pénzeszközzel történő elszámolása iránti kötelezettségét, amellyel okozati összefüggésben a felperesnek kárt okozott.

[36] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon értelmezte a Számv.tv. 3. § (1) bekezdésének 17. pontjában foglaltakat, azaz a függő követelés fogalmát is. Hangsúlyozta, hogy a felperes a peresített követelését mérlegében nem szerepeltette, mert jogi álláspontja szerint a kára még nem következett be, az jövőbeni eseménytől függ. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság az ítélet [36] bekezdésében foglaltaknak mond ellent, mivel a Számv.tv. 15. § (3) bekezdése értelmében a könyvvitelben rögzített és beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak és bizonyíthatóknak kell lenniük. A felperes valódiság elve szerinti, a gazdasági műveletek folyamatát tükröző könyvelése azt igazolja, hogy a kár a felperes oldalán még nem következett be.

[37] A felelősség alóli mentesülés körében fenntartotta, hogy a felperesi vevő saját érdekében eljárva maga végezte közreműködő bevonásával a társaság pénzügyi ellenőrzését. A perben állított szerződésszegés a vevő döntése alapján a felek vonatkozásában objektíve kívül esett az alperes ellenőrzési körén. A szerződésszegés az alperes részéről előre nem volt látható, mivel a felperesi vevő cégértékelési szempontjait túlmutatnak az alperes érdekkörén. A felperesi vevő cég értékelési szempontjait az alperesnek nem kellett ismernie, sem felülbírálnia, ezért nem is várható el a részéről, hogy az ebből fakadó következményeket, körülményeket elkerülje vagy az ebből keletkező kárt elhárítsa.

[38] A fentiek szerint tehát az elsőfokú bíróság részben hiányosan, részben tévesen állapította meg a tényállást és a per alperesi oldal álláspontját erősítő egyes adatainak értékelését mellőzte. Tévesen vonta le azt a jogi következtetést, hogy a felperes sikerrel bizonyította álláspontját és ezért jogszabálysértő döntést hozott. Állította, hogy az eljárási

szabálysértések körében az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdéseit, valamint a 170. § (2) bekezdés d) pontját, mert túlterjeszkedett a felperes kereseti kérelmén a fent kifejtettek szerint. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű értékelésével megszegte a Pp. 279. § (1) bekezdését is. Az anyagi jogszabálysértések körében az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Ptk. 3:21. § (1) bekezdését és a 3:24. § (1) bekezdését, mert a perben nem volt megállapítható, hogy az alperes az ügyvezetői tevékenysége során kárt okozott volna a felperesnek. Sérti továbbá a Ptk. 6:279. §-át is, mert olyan kötelezettség megsértésében jelölte meg az alperes szerződésszegését, amelyet a felperes nem állított és a perben sem a szerződésszegés tényét, sem az abból fakadó elszámolás megállapításához szükséges feltételeket nem bizonyította. Sérti továbbá a bíróság ítélete a Ptk. 6:142. §-át és 6:148. § (1) bekezdését, valamint a 6:520. § a) pontját és a Számv.tv. 3. § (1) bekezdés 17. pontjában foglaltakat.

[39] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, valamint az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását.

[40] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetései és kifejtett jogi álláspontja is megalapozott. Állította, hogy a keresete és a perben tett nyilatkozatai pontos jogszabályi megjelöléssel tartalmazzák az alperes kártérítési felelőssége megállapításának jogi alapját. Az eljárás alatt többször hivatkozott arra, hogy az ügyvezető feladatához tartozik a házipénztárban fellelhető összeggel való elszámolás. Megjegyezte, hogy a társaság könyveiben az átvilágítás és a hiány felismerésének pillanatáig a házipénztárban lévő összeg feltüntetésre került, ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az ügyvezető az általa képviselt társaság beszámolójának aláírásával elismerte az abban foglalt számviteli adatok, így a pénzeszközök valóságának a megfelelőségét is és ezzel felelősséget vállalt azért, hogy a kimutatott pénzeszköz a társaság rendelkezésére állt. Az alperes nem tudta magyarázatát adni, hogy annak ellenére, hogy a házipénztárban megjelölt összeg fizikálisan nem áll rendelkezésre, miért szerepelt a társaság könyveiben. Mindezek alapján helyesen állapította meg az eljáró bíróság, hogy a forgóeszközök részét képező pénzeszköz a társaság vagyona, továbbá a gazdálkodó szervezet azon vezetője, aki nem teljesíti a vagyonátadásra vonatkozó kötelezettségét, mulasztásával kárt okoz a társaságnak és a kár mértéke megegyezik az átadni elmulasztott vagyon értékével.

[41] Az eljárás alatt többek között arra is hivatkozott, hogy az alperes pénzkezelési szabályzatot nem készített, amelyet maga az alperes sem vitatott. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a Számv.tv. értelmében kötelező pénzkezelési szabályzat hiánya egyértelműen felróható az alperesnek. Álláspontja szerint a pénzkezelési szabályzat hiányát nem az okozati összefüggés tekintetében értékelte a bíróság, hanem az alperest mint ügyvezetőt terhelő felelősség körében.

[42] Az alperes csak állítja, azonban nem bizonyította, hogy a felperesi vevő a társaság átvilágításával ismeretet szerzett volna azon tényről, hogy nem állt az alperes rendelkezésére a házipénztár. Ezzel ellentétes egyébként maga a gazdasági átvilágítás alapján rögzített

megállapítás, miszerint az átvilágítással érintett társaság könyveiben a házipénztár összecszerűen szerepeltetve van. A vételár meghatározása körében sem merült fel arra vonatkozóan adat, hogy a felperes tudott volna a házipénztár nemlétezéséről és ez a vételárnál elszámolásra került volna. Álláspontja szerint az eljárásban nem bír relevanciával, hogy az alperes az öt megelőző tulajdonostól átvette, vagy sem a társaság számviteli nyilvántartásában egyébként feltüntetésre került házipénztárt. Ez a tény csak az alperes és a társaság korábbi ügyvezetője közötti jogviszony tekintetében bírhat jelentőséggel, a felperesi igény alaposságára nem lehet kihatással.

[43] A felperes csatlakozó fellebbezést is előterjesztett, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezés tekintetében akként, hogy az alperest a felperes elsőfokú eljárással összefüggésben felmerült perköltségének, azon belül 4.698 euró, (az MNB 2024. augusztus 30-án érvényes középárfolyama alapján) 1.845.750 forint összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezze a becsatolt munkaidő kimutatásban meghatározottak szerint.

[44] A Pp. 80. §, 81. §, 82. és 83. §-aiból kiindulva kifejtette, hogy az elsőfokú bíróságnak az utolsó tárgyaláson fel kellett volna hívnia a felperest nyilatkozattételre akörben, hogy milyen mértékű munkaidő ráfordítás alapján kívánja érvényesíteni a peres eljárással összefüggésben felmerült ügyvédi munkadíját. Rendelkezésére állt ugyanis a perköltség felszámításához szükséges, a keresetlevélhez csatolt költségjegyzék, amelyen feltüntetésre került, hogy a felperes a csatolt megbízási szerződésben foglaltak alapján kívánja érvényesíteni a perköltség részeként az ügyvédi munkadíjat. A Pp. módosítása során lehetőség nyílt arra, hogy a felek ne csak költségjegyzék előterjesztésével, hanem nyilatkozat útján, költségjegyzék benyújtása nélkül határozzák meg a perköltség igényüket. A nyilatkozat megtételére viszont kizárólag a bíróság felhívására van lehetőség. A csatolt megbízási szerződésből egyértelműen megállapítható, hogy a jogi képviselő a jogi képviselet ellátását óradíjas elszámolás alapján vállalta 80-120 euró+áfa összegben attól függően, hogy a jogi képviselet ellátását ügyvédjelölt, ügyvéd vagy ügyvezető ügyvéd teljesítette. Az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta mind a költségjegyzéket, mind az ahhoz csatolt megbízási szerződésben foglaltakat és elmulasztotta a felperes nyilatkozattételre való felhívását, ezért a felperes az eljárással összefüggésben keletkezett 4.698 euró+áfa ügyvédi munkadíját nem tudta érvényesíteni.

[45] Utalt a Pp. 81. §-ára, a BH2022. 46. számú eseti döntésre, az Ükr. 2. §-ára és állította, hogy a perbeli esetben a költségjegyzék nyomtatvány és a megbízási szerződés csatolásával eleget tett felszámítási kötelezettségének. Annak pontos mértékét a munkaóra ráfordításra vonatkozó nyilatkozata alapján kellett volna meghatározni a bíróság felhívására. Ennek elmaradásával megfosztották annak lehetőségétől, hogy a pereszes alperessel szemben a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az eljárással összefüggésben felmerülő ügyvédi munkadíját érvényesítse.

[46] A felperes az ítéltábla felhívására előterjesztett előkészítő iratában a csatlakozó fellebbezését kiegészítette a Pp. 6. §-ára való hivatkozással. Álláspontja szerint ezen alapul az

elsőfokú bíróság felhívási kötelezettsége a díjszámításnál alkalmazott munkaóra-ráfordítás összegzése tekintetében. E rendelkezés értelmében a bíróságnak tevékenyen hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a felek a kötelezettségeiket az eljárás során teljesíthessék és a kérelmeik maradéktalanul elbírálásra kerüljenek. Ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak észlelnie kellett volna azon hiányosságot, hogy a felperesnek az ügyvédi munkadíj megfizetésére irányuló kérelme hiányos, mivel annak összegzése hiányzik, amelynek körében a Pp. 115. § (1) bekezdésére is hivatkozott.

[47] Utalt továbbá a Pp. 81. § (3) bekezdésére, amelyből megállapította, hogy álláspontja szerint a jogalkotó szándéka egyértelműen arra irányult, hogy a felszámítást kérő félnek lehetősége nyíljon a valós tények szerinti felszámítás előterjesztésére akként, hogy az akár a tárgyalás elhalasztásához is vezethet. Összességében hangsúlyozta, hogy a bíróságnak lehetősége és kötelezettsége lett volna az eljárás berekesztésére történő figyelmeztetéssel felhívást intézni a felperesi perköltségigény felszámításához nyújtott dokumentumokban rejlő hiányosságok pótlására.

[48] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy amennyiben az ítéltábla nem ad helyt az alperes fellebbezési kérelmében foglaltaknak, akkor az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség vonatkozásában hagyja helyben.

[49] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Pp. 82. és 83. §-át amikor a felperes pernyertessége okán a felperes által felszámítani kért perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Megítélése szerint a felperes tévesen értelmezi a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat, ugyanis a bíróság csak akkor rendelkezhet a pernyertes fél perköltségéről, amennyiben azt a Pp. 81. § (2) bekezdése szerint felszámította, továbbá a bíróság a felszámításnak megfelelően az abban rögzítettek szerint határozhat, a felszámításban nem szereplő igényről értelemszerűen nem dönthet.

[50] Rámutatott arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban a tárgyalás berekesztéséig akár szóban, akár írásban eleget tehetett volna a költségjegyzékében rögzített azon nyilatkozatának, hogy a munkaóra kimutatást a per későbbi szakaszában becsatolja, ennek azonban önhibájából nem tett eleget.

[51] Álláspontja szerint a felperesi képviselő a költségjegyzék-nyomtatvány és a megbízási szerződés becsatolásával önmagában nem tett eleget a felszámítási kötelezettségének. Ugyanis a Pp. 81. § (2) bekezdése szerint a felszámítani kért perköltséget összezszerűen kell meghatározni. A Pp. szabályai nem írnak elő a bíróság részére olyan kötelezettséget, amelynek értelmében a nem összezszerűen előterjesztett igényt ellenőriznie kellene és tárgyalási jegyzőkönyvek felhasználásával a munkaidő ráfordítást meg kellene állapítania. A csatolt megbízási szerződés, mint a perköltség okirati igazolása magát a perköltség-felszámítást nem helyettesíti.

[52] Nem követett el mulasztást az elsőfokú bíróság, mivel nincs olyan kötelezettsége, hogy felhívja a felet, hogy a perköltségigényét a per során a tárgyalás berekesztéséig előterjessze. Amennyiben a pernyertes fél a tárgyalás berekesztéséig a perköltség igény előterjesztését elmulasztja, úgy részére perköltségigény nem ítélt meg. E körben a BH2020. 314. számú eseti döntésben foglaltakra hivatkozott.

[53] A Pp. 373. § (3) bekezdése alapján utólagos bizonyításként csatolta a 2019. szeptember 30-án kelt bankszámlakivonatot annak bizonyítására, hogy 2019. szeptember 18-án megfizette az üzletrész vételárát tanú2 tulajdonos részére. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy tanú1 tanú szavahihetősége megkérdőjelezhető, mivel a becsatolt alperesi bankszámlakivonat cáfolja a tanú azon nyilatkozatát, hogy nem kellett megfizetnie az alperesnek a 3.000.000 forint körüli vételárát, mert a házipénztár egyenlege is 3.000.000 forint körül volt. A tanú vallomása tehát nem szolgálhat az ítélet alapjául.

[54] Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése nem megalapozott.

[55] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helyes az abból levont jogi következtetése, döntésével a Fővárosi Ítéltábla egyetért.

[56] Tévesen állítja az alperes, hogy a házipénztár átadási kötelezettség nem tartozik a vezető tisztségviselő Ptk. 3:21. § (1) bekezdése szerinti irányítási feladatai körébe. Az ítéltábla ekörben abból indult ki, hogy a Ptk. a vezető tisztségviselő feladatainak meghatározását nem konkretizálja, hiszen alapvetően a vezető tisztségviselő jogait és kötelezettségeit szabályozza, amelyek egyben kijelölik a vezető tisztségviselő felelősségének kereteit. Ennek megfelelően a Ptk. 3:21. § (1) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő a tagok, vagy az alapítók hatáskörébe nem tartozó döntések meghozatalában jogosult eljárni, ugyanakkor a (2) bekezdés szerint az ügyvezetési tevékenységét a jogi személy érdekének megfelelően köteles ellátni. Gazdasági társaságok esetében a Ptk. 3:112. § (2) bekezdése értelmében a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján, önállóan, a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak és a társaság legfőbb szerve határozatainak megfelelően. A társaság elsődleges érdeke az, hogy az ügyvezetői tevékenység idején rendelkezésre álló társasági vagyon (házipénztárban lévő pénzeszköz) a vezető tisztségviselő ebbéli minőségének megszűnése esetén továbbra is rendelkezésre álljon, az a társaság részére átadásra kerüljön. Amennyiben a beszámoló szerint rendelkezésre álló (és fel nem használt) társasági vagyont a vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenységének megszűnésekor nem adja át a társaságnak, azzal a jogi személynek kárt okoz. Ebben az esetben a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése értelmében a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben.

[57] Utal az ítéltábla arra, hogy a felperes a keresetében az érvényesített joga körében a Ptk. 3:24. §-án túl megjelölte az alperes felelősségét megalapozó Ptk. 3:112. §-át, továbbá a – fellebbezésben hivatkozottakkal ellentétben – a Ptk. 6:142. §-át is.

[58] Megalapozatlanul hivatkozik az alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a felperes kereseti kérelmén. A Pp. 2. § (2) bekezdése a felek rendelkezési jogára vonatkozó eljárásjogi alapelvhez kötődően rögzíti a kérelemhez kötöttség elvét, amely azt jelenti, hogy a bíróság a per folyamán olyan kérdésben, amelyre vonatkozóan a felek nem terjesztettek elő kereseti kérelmet (ellenkérelmet, viszontkeresetet, beszámítás iránti kérelmet vagy ideiglenes intézkedés iránti kérelmet) nem dönthet, ugyanakkor a kérelemhez kötöttség nemcsak a kereseti kérelemhez kötöttséget jelenti, hanem a fél jogállításához való kötöttséget is. Jelen esetben a felperes jogállítása a Ptk. 3:24. §-án és ez alapján a Ptk. 6:142. §-án alapul. Az ügyvezető felelősségének vizsgálatán belül az ügyvezetői tevékenység megsértése körében a Ptk. 6:279. §-ában rögzítettek megszegésének az elsőfokú bíróság általi megjelölése – különösen arra is figyelemmel, hogy az alperes nem vitatta az ügyvezetési tevékenységének megbízási szerződés keretében történő ellátását – nem eredményezi a kereseti kérelmen való túlterjeszkedést, az nem vezet a keresetben rögzítettektől eltérő kérelemről, vagy jogállításról való döntéshez. Minderre figyelemmel az alperes alaptalanul hivatkozott ekörben a Pp. 342. §-ának és a 170. (2) bekezdés d) pontjának sérelmére.

[59] Nem vitásan a 2019. évi főkönyvi kivonat szerint a felperes 3.012.829 forint pénzeszközzel rendelkezett. A fellebbezésben kifejtettektől eltérően – ahogyan arra az elsőfokú bíróság is rámutatott – tanúl tanú vallomásából az állapítható meg, hogy ez az összeg meg volt a házipénztárban, a széfben, a cég székhelyén (16.G.40.653/2023/33. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal 6. bekezdés), azaz a pénzt a társaság nem használta fel, amiből következően az is megállapítható, hogy a társaság vagyona az alperes vezető tisztségviselői megbízatásának kezdetén is rendelkezésre állt. A pénz társaság általi felhasználására vonatkozóan az alperes sem tett tényállítást. Ez egyben annak megállapítását is eredményezi, hogy az alperes a vezető tisztségviselői minőségének megszűnésekor köteles a társaság elsődleges érdekeinek megfelelően a társaság vagyonát átadni. Ekörben utal arra az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan hagyta figyelmen kívül tanú2 tanú vallomását, mivel a fentiekkel összefüggésben nem mondott releváns információt. Ugyanakkor az alperes felelősségének megállapítása során a bizonyítékokat összességükben okszerűen mérlegelte, a Pp. 279. §-ának sérelme nem állapítható meg.

[60] Tévesen hivatkozik az alperes arra is, hogy a pénzkezelési szabályzat meglétének a jogvita elbírálása szempontjából nincs jelentősége. Rámutat az ítéltábla arra, hogy a felperes állítása szerint az alperes az ügyvezetői tevékenység körében a pénzkezelési szabályzat felállításának elmulasztásával, a házipénztárral való elszámolás elmulasztásával, továbbá a házipénztár összegének át nem adásával okozott kárt, ennek megfelelően tehát az alperes károkozó magatartását ekörben is vizsgálni kellett. A Számv.tv. 14. § (12) bekezdése szerint a számviteli politika – ezen belül a 14. § (5) bekezdés d) pontja szerint a pénzkezelési szabályzat – elkészítéséért, módosításáért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy, jelen esetben az alperes a felelős. A pénzkezelési szabályzat a Számv.tv. 14. § (8) bekezdésében meghatározottak szerint többek között tartalmazza a pénzkezelés személyi és tárgyi feltételeit, felelősségi szabályait, a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímeit és eljárási rendjét.

Ennek hiányában a társaság rendelkezésére álló pénzeszköz mozgása szabályszerűen nem követhető – ahogy jelen esetben sem. A pénzkezelési szabályzat alperes által történő elkészítésének elmulasztása is közrehatott abban, hogy a társaság készpénzvagyona – a társaság rendelkezésére álló pénzeszköz mozgásának követhetlensége okán – nem lelhető fel.

[61] Az üzletrész adásvétellel és a pénzügyi átvilágítással összefüggő fellebbezési érvelés kapcsán hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az ügyvezetői felelősség elbírálása során a társaság és az ügyvezető közötti társasági jogi jogviszonynak van jelentősége. Az üzletrész adásvétellel összefüggő eseményeknek, ennek megfelelően az üzletrész adásvétel során a vevő megbízásából történt pénzügyi átvilágításnak az alperes ügyvezetői felelőssége körében nincs relevanciája, ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt ítéletének indokolásában. Ekörben kell kiemelni azt is, hogy – a fellebbezés hivatkozásával szemben – az üzletrész adásvételi szerződés nem tartalmaz a vételárral vagy a tagi kölcsönnel összefüggésben a házipénztár elszámolására, azaz az ügyvezetői felelősségre kiterjedő megállapodást. Mindebből kiindulva megalapozatlanul állítja az alperes, hogy a Ptk. 6:520. §-ának a) pontja szerint az alperes magatartása nem jogellenes, mert a házipénztár átadásának elmaradása a felperes tudtával és beleegyezésével történt.

[62] Rámutat az ítéltábla arra, hogy a fellebbezésben hivatkozott függő követelés a Számv.tv. 3. § (8) bekezdés 17. pontjában rögzített számviteli fogalom. Az adott összeg számviteli nyilvántartásának nincs jelentősége a károkozó magatartással okozati összefüggésben keletkezett kár bekövetkeztének és a Ptk. 6:143. §-a szerinti kártérítés mértékének megállapítása során.

[63] Ahogyan a fentiekben az ítéltábla kifejtette, az üzletrész adásvétel körében végzett pénzügyi átvilágításnak az ügyvezetői felelősség körében nincs jelentősége, ezért nem mérlegelendő körülmény az alperes kimentése körében sem.

[64] A fentiek értelmében az elsőfokú bíróság az eljárási és az anyagi jogi szabályoknak megfelelően állapította meg az alperes felelősségét.

[65] Az alperes az utólagos bizonyítás keretében – tanú1 tanú vallomásának cáfolataként – csatolta azon bankszámla kivonatát, ami a saját üzletrészának megszerzése során az üzletrész vételárának kifizetését igazolja. Ezzel összefüggésben az ítéltábla utal a Pp. 373. § (3) bekezdésében foglaltakra, amelynek értelmében a fél akkor terjeszthet elő új bizonyítási indítványt, illetve bocsáthat rendelkezésre további bizonyítási eszközt, ha az a (2) bekezdés szerinti tény bizonyítására, vagy a keresete, ellenkérelme alapjául korábban hivatkozott tény bizonyítására szolgál, feltéve, hogy az önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására vagy keletkezett. Nyilvánvalóan a vételár kifizetését igazoló bizonyíték nem az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott az alperes tudomására vagy keletkezett. Az

alperes nem volt elzárva attól, hogy tanúl tanú meghallgatását követően, annak cáfolatára a 2024. április 19-én tartott elsőfokú tárgyalás során a Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontja alapján utólagos bizonyítás keretében a hivatkozott bizonyítékkal összefüggésben bizonyítási indítványt terjesszen elő az elsőfokú eljárás során. Az utólagos bizonyítás jogszabályi feltételeinek fennállása hiányában az ítéltábla az alperes indítványát elutasította.

[66] A csatlakozó fellebbezés tévesen állítja a Pp. 6. §-ának, 81. § (3) bekezdésének és a 115. §-ának sérelmét a felperesi ügyvédi munkadíj megállapítása körében. Rámutat az ítéltábla arra, hogy a felszámítás a felek rendelkezési joga körében egy olyan perbeli nyilatkozat, amellyel a fél a perköltsége megtérítését kéri. A Pp. 2. § (2) bekezdésének és a 81. § (1) bekezdésének együttes értelmezéséből következően a bíróság csak annak a költségnek a viseléséről dönthet, amelyet a fél felszámított, a fél javára a felszámítottnál magasabb összegű költséget nem lehet figyelembe venni.

[67] Annyiban helyesen hivatkozik a felperes a csatlakozó fellebbezésében arra, hogy a költségjegyzék nyomtatvány és a megbízási szerződés csatolásával eleget tett felszámítási kötelezettségének, amennyiben a költségjegyzék nyomtatvány a Pp. 81. § (2) bekezdésének megfelelően tartalmazza az igényelt költség összegét. Ezt meghaladóan azonban a bíróságnak nem áll fenn közrehatási kötelezettsége akörben, hogy a felszámítás jogának gyakorlása során a felmerült eljárási költség összegének meghatározásában közreműködjön arra is figyelemmel, hogy a Pp. 6. §-a értelmében a bíróság közrehatási kötelezettsége a felek eljárási kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben merülhet fel, a bíróság azonban nem avatkozhat be a rendelkezési elv körében érvényesített eljárási jog gyakorlásába, a perköltség felszámítás összeszerűségének a fél magánautonómiájába tartozó megállapításába. Mindebből kiindulva az elsőfokú bíróságnak nem volt felhívási kötelezettsége a perköltség felszámításának pontosítása körében, a felperes perköltségét a felszámításnak megfelelően állapította meg.

[68] Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a fentiekben a fellebbezéssel összefüggésben kifejtett kiegészítéssel helybenhagyta.

[69] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles a felperesnek a fellebbezéssel összefüggésben felmerült másodfokú perköltségét megfizetni a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján. Ekörben az ítéltábla a felperes által a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-a alapján felszámított 259.300 forint + 70.011 forint áfa, azaz összesen 329.311 forint ügyvédi munkadíjat vette figyelembe. A megtérítési igénnyel nem érintett, az alperes által lerótt fellebbezési eljárási illeték a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján az alperes terhén marad.

[70] A felperes csatlakozó fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a csatlakozó fellebbezéssel

összefüggésben felmerült másodfokú perköltségét. Ekörben az ítéltábla az Ükr. 2. §-a alapján az alperes által felszámított ügyvédi munkadíjat vette figyelembe, amelynek során megállapította, hogy az alperes a felszámításában a 300.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat a másodfokú eljárásra összesen, azaz a fellebbezésével és a csatlakozó fellebbezésre előadott fellebbezési ellenkérelmével összefüggésben felmerült ügyvédi munka tekintetében jelölte meg. Az ítéltábla a felszámított ügyvédi munkadíjból a fellebbezési ellenkérelemmel összefüggésben 100.000 forint + 27.000 forint áfa, azaz összesen 127.000 forint ügyvédi munkadíjat vett figyelembe. A megtérítési igénnyel nem érintett, a felperes által lerótt csatlakozó fellebbezési eljárási illeték a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján a felperes terhén marad.

[71] Az ítéltábla a feleknek járó másodfokú perköltséget elszámolta (329.311 – 127.000), ennek megfelelően az alperes köteles megfizetni a felperesnek 202.311 forint másodfokú perköltséget.

Budapest, 2024. november 6.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.

a tanács elnöke

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.

Dr. Benedek Szabolcs s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: